UNIVERSITETI POLITEKNIK I TIRANËS

Fakulteti i Inxhinjerisë së Informacionit

Departamenti I Informatikës

KONKURS MBI PUNËT KËRKIMORE
JSTOR

FUSHA E APLIKIMIT; Ekonomi dhe Zhvillim

POLITIKAT E RRITJES SË ZHVILLIMIT NDAJ INPAKTIT TË MIGRACIONIT NDËRKOMBËTAR

Punoi; Semi Prifti

Bachelor në Inxhinjeri Informatike, viti II

Tiranë, 2021

I. Hyrja

Migracioni ndërkombëtar, si një proces i hershëm levizshmërie në mbarë botën, përbën një nga faktorët ndikues të ekonomisë së një shteti. Shqiperia renditet ndër vendet me numrin më të lartë të emigranteve, shtrirja në vijë ajrore e të cilës është më e madhja në Evropë, krahasuar me shtetet e tjera.
Duke listuar benefite si të ardhurat personale e familjare, përfshirë ketu edhe profitin e investimeve në sipërrmarrjen vendase, shkak për rritjen e ndjeshme të aktivitetit të bisnesit në vend, vlen të përmenden edhe disa disavantazhe që ky fenomen mban mbi vete.
Ndër to listojmë;

a) Kostot aktuale të migrimit,
b) Përfshirë në to edhe shqetësimin mbi trafikimin e qënieve njerëzore,
c) Dëshirën për shfrytezim sa më të efektiv të dërgesave që emigranet sjellin në Shqipëri,
d) Humbjet në intelektualite të individeve të kualifikuar,

Zgjedhja e të cilëve mbetet migrimi ndërkombëtar për mundësi më të mira punësimi. Për shkak se migrimi ofron të mirat sipërmendura në interesin e individeve përfshihen zbatimi i disa politikave rregulluese për zhvillimin mëtejshëm të të ardhurave dhe uljen e kostove që mund ti reduktojnë ato.
Studimi i vrojtimit bazohet në kritikën racionale të tre fazave nëpër të cilat kalon migrimi;

a) Migrimi para nisjes,
b) Gjatë migrimit,
c) Drejt kthimit të mundshëm.
d)

Një sërë politikash të sygjeruara në studim si ulja e kostos së remitancave, pasaportave ose edhe ofrimi i shtesave dhe heqja e barrierave kufitare përqafohen dhe mbështeten nga shumica e emigranteve. Vështirësitë hasen në ato politika që kërkojnë respektimin e të drejtave të njeriut duke sygjestionuar marrëvedhje me vendet ku migrantet ushtrojnë aktivitetin e tyre në mundësim të disa marrëeveshjeve ndihmuese si; rritja e pagës minimale për emigrantet, ofrimin e siguracioneve shoqerore, mundësimin financiar për shkollim dhe edukim të emigranteve, duke rritur keshtu mundësinë për mbarëvajtjen e menaxhimit të të ardhurave të tyre.

<u>Objektivat e synuara në këtë studim:</u>

I) Evidentimin e politikave kryesore ndikuese në zhvillimin e migrimit ndërkombëtar,
II) Identifikimi i faktorëve ndikues në keto politika përfshirëse,
III) Roli i qeverisë në zhvillimin dhe mbështetjen e politikave për zhvillim,
IV) Evidentimi i arsyeve se pse studiojmë këto politika.

Migracioni ndërkombëtar ndikon në mënyrë direkte në rritjen e të ardhurave të një individi ose një familje , e shprehur kjo më pas në rritje të mirëqënies sociale, por edhe profit i përkthyer në taks përkundrejt qeverisë.
Numri I emigranteve arriti ne 232 milione ne vitin 2013 krahasuar me 154 ne vitin 1990(1), nderea persa I perket remitancave te regjistruara te derguara ne vendet ne zhvillim arriten 321 miliarde dollare ne vitin 2010 krahasuar me vetem 49 miliarde dollare te regjistruar ne vitin 1990(2).

Përveç rritjes së të ardhurave, migrimi ka shkaktuar dhe shumë lehtësime si; lehtësimet tregtare, transferimet ndërteknologjike, investimet e huaja direkte dhr indirekte, transmetimi i normave demokratike ndërmjet shteteve, kulturave por pa harruar edhe stimuj invetimi në sipermarrje.

Gjithashtu duke rritur dhe mundësuar hapësira për zhvillim, kostot rriten dhe ndikojnë direkt në institucionet për zhvillim të qeverive, interesi i të cilave multiplikohet në lidhje me sektoret e finacimit të profitit, sektorët e punësimit apo edhe sektorët e mbrojtjes sociale, ndikimi i të cileve lidhet me aktivitetin e migruesve.
Megjithatë, interesi thelbësor i politikave rregulluese bie në kontrast me dëshmitë aktuale të emigranteve pasi politikat priren drejt të qënurit statike përkundrejt matjes në zhvillim dhe jo në efektet që sjellin ndryshimin në vlera empirike të matjes së zhvillimit.
Situata priret të ndryshojë pasi impakti i këtyre politikave është i zbatueshëm në të gjitha zonat e aplikimit duke përfshirë efektet e mundshme ndikuese dhe vijuese të këtyre politikave. Ndaj, shkak i studimit do të ishte pyetja mbi vijueshmërinë e implementimit të një metodike ose politike të caktuar sesa a është kjo e duhura apo duhet të zevendesohet me një metodike tjetër.

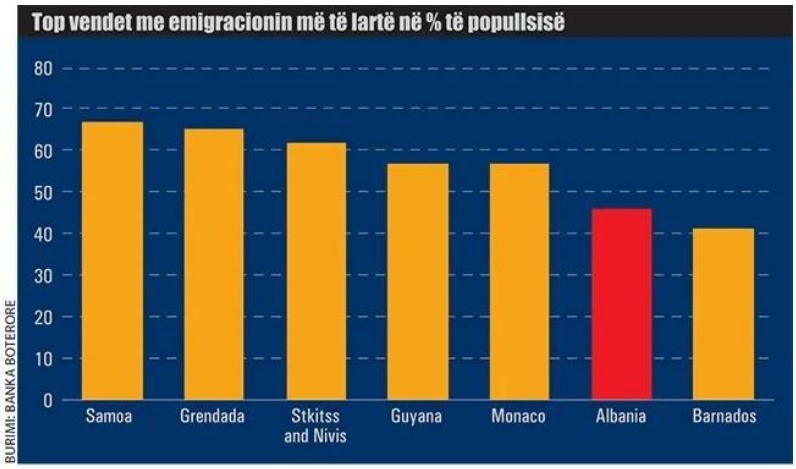

Tabela 1.

Dukeqënese profiti nga puna në emigrim ka një ndikim direkt në familjet emigrante do të ishin me vend aludimet mbi përparësinë e kesaj metode zhvillimi.
Ka disa arsye për ketë aludim, por arsyetimi mbi ambientin e përshtatshëm dhe infrastrukturat legale që remitancat të rriten në vlerë monetare do të sqaronte pyetje të mundshme mbi metodikat e politikave.

Politikat e para migrimit

Migrimi si proces shpesh ndodh pa veprime të qarta politike. Vendet pritëse vendosin parimisht politikat e tyre të migrimit që duhet të ndiqen në mënyrë legjitime por rendom ndodh ai që quhet migrim ilegal.
Qëllimi kryesor i politikave para migrimit shprehen për orientimin e drejtë të migruesve si dhe pregatitjen fillimisht me konditat migruese në shtetin pritës .

Prëpjekjet e politikave për të lehtësuar (ose penguar) migrimim

Politikat qeverisese të vendeve në zhvillim ndahen në dy kategori.
E para konsiston në instruksionet bilaterale ose të dyanshme të ndjekura si nga qeveria dhe të punesuarit për konstruktimin e disa marreveshjeve formuese dhe ligjore, lejuese të migrimit të fuqisë puntore.

Një shembull kryesor i këtij lloji të veprimit të politikave kanë qenë Filipinet, të cilat kanë nënshkruar të paktën 49 marrëveshje dypalëshe migracioni me 25 vende destinacioni. Nëpërmjet këtyre marrëveshjeve u bë e mundur që vendet nënshkruese të mirëpresin flukse të konsiderueshme migruesish.
Gjithashtu do te ishte e vështirë të parashikoheshin numrat e migruesve nese keto marrëveshje nuk do te viheshin ne zbatim.

Seti i dytë i instruksioneve të ndërmarra nga qeveritë do të ishin politikat unilaterale ose te njëanshme të cilat nuk përfshijnë ndërhyrjen e qeverive të tjera.
Për shembull, një numër vendesh kufizojnë të drejtat e grave për të migruar (p.sh., Gaboni, Libia, Arabia Saudite) dhe të tjera kërkojnë që të gjithë qytetarët të marrin leje nga qeveria për të udhëtuar jashtë vendit (p.sh., Kuba, Irani, Koreja e Veriut).
McKenzie (2007) tregon në një regresion linear se vendet me kufizime të tilla kanë 5 deri në 6 për qind më pak emigrantë për frymë sesa vendet me të ardhura, popullsi dhe nivele të ngjashme qeverisjeje që nuk i kanë këto kufizime.
Në raste të caktuara është qeveria ajo që ndjek parimin e uniliteralitetit duke marre përsipër disa ndërhyrje të caktuara për të rregulluar nivelin e migracionit në intervalin e zbatimit për të cilin duhet masë paraprake. Këto masa synojnë edukimin dhe përshtatjen fillimisht të individëve migrues. Kjo formë edukimi u shpreh në formën e disa trajnimeve të radhitura sipas temave të poshtpermëndura;

a) Seksionet e informacionit (informacion për kërkimin e punës, migrimin jashtë vendit, financimin e migracionit dhe përpunimin e pasaportave);

b) Seksionet e punësimit (fërkimet në kërkimin e punës (ndihmë për regjistrimin në një faqe interneti për gjetjen e punës në internet për të ulur kostot e kërkimit dhe për të lehtësuar përputhjen midis rekrutuesve dhe punëtorëve);
c) Seksionet e dokumentacionit (ndihma dhe një subvencion i plotë për aplikimin për pasaportë);

Trajtimi më intensiv që kombinonte të gjitha këto ndërhyrje çoi në rritje
Në kërkimin e punës dhe dyfishoi shkallën e ofertave ndërkombëtare të punës, por nuk pati asnjë efekt të identifikueshëm në migrimin ndërkombëtar për motive punësimi. Një studim i lidhur është kryer nga Beam (2014), në provincën Sorsogon, Filipine. Studimi i caktoi pjesëmarrësit në mënyrë rastësore në një grup kontrolli ose në një nga grupet e grupeve të trajtimit. Trajtimet përfshinin ofrimin e informacionit mbi pagat dhe kualifikimet për punët tipike jashtë shtetit ose ofrimin e një stimulimi (një kupon restoranti) të kushtëzuar me pjesëmarrjen në një " panair pune " (një ngjarje në të cilën punëkërkuesit lidhen me agjencitë e vendosjes për punë jashtë shtetit). Studimi zbuloi se trajtimet e informacionit përmirësonin njohuritë për pagat jashtë shtetit dhe kualifikimet e punës. As trajtimet e informacionit dhe as trajtimi nxitës i panairit të punës nuk çuan në rritje të aktivitetit të kërkimit për punë jashtë shtetit. Së bashku me studimin e mëparshëm, kjo punë sugjeron kufizime në aftësinë e politikave të njëanshme lehtësuese për të nxitur më shumë migrim.

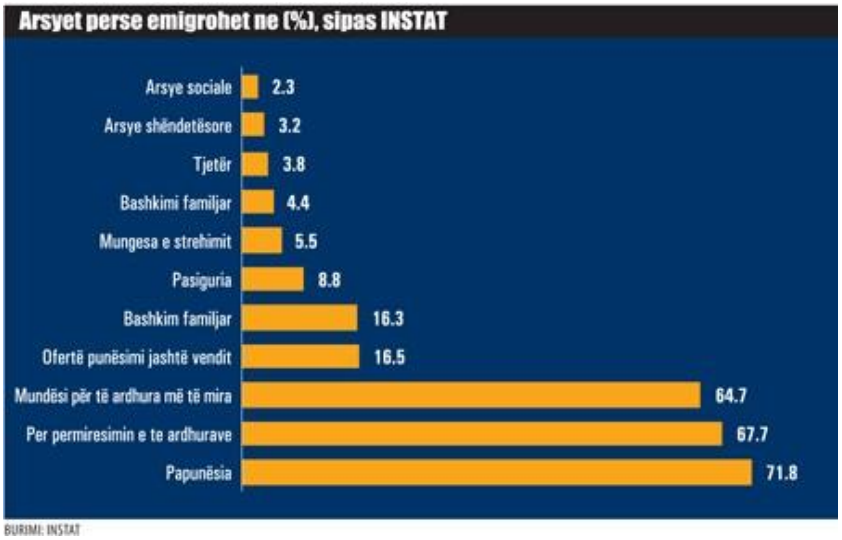

Tabela 2.

<u>Programet e orientimit ose trajnimit para nisjes</u>

Dukeqënese vendet pritëse janë krejtësisht të panjohura, politikat e ndjekura për procedurimin e para nisjes lidhen pikërisht me informimin mbi lehtësimin e tranzicionit drejtë jetës jashtë vendit, programe që ofrojnë aftësi teknike për të rritur produktivitetin jashtë vendit, programe të dizajnuara për të parandaluar trafikimin dhe abuzimin me qeniet njerëzore dhe programe të dizajnuara për të mësuar njohuritë financiare.
Keto programe orientuese janë të implementuara në një varietet kontekstesh. Synimet e të cilave janë mbrojtja e të drejtave të emigranteve, abuzimin ndaj punëtorëve, të mbrohen të drejtat e punetorit dhe të zbatohet parimisht kodi i punës, gjithashtu të mundësohet edukimi mbi ligjet, zakonet dhe kulturën e vendeve të destinacionit.

Gjithashtu pjesë e kontekstit të këtyre programeve orientuese vendosen edhe shëndeti, siguria sociale dhe jetësore, edukimi financiar, gjithashtu edhe procedurimi i nisjes. Seminari Orientues i Para-Nisjes (Pre-Departure Orientation Seminar, ose PDOS) meret me mbarëvajtjen e procedurave.
Duke filluar nga viti 2009, PDOS u zgjerua për të përfshirë 4-6 ditë trajnim për punonjësit e shërbimit familjar migrant mbi aftësitë e punës, ndihmën e parë, gjuhën, kulturën dhe menaxhimin e stresit (i njohur si Programi Gjithëpërfshirës Arsimor Para Nisjes, (Comprehensive Pre-Departure Education Program, ose CPDEP), i cili në bashkëpunim me Organizatën Ndërkombëtare të Punës 2013).

Shembuj të tjerë të rëndësishëm të programeve të trajnimit para nisjes janë gama e gjerë e programeve të kryera nga Organizata Ndërkombëtare për Migracionin (IOM). IOM ka kryer trajnime për migrantët që nga vitet 1950, me 352,000 milionë grante të përfshira në programet e tyre të trajnimit gjatë dekadës 2001-10 (Organizata Ndërkombëtare për Migracionin 2011).

Vlerësimi i ndikimit të trajnimit të orientimit para nisjes ka qenë minimal deri më tani. Janë kryer një numër i madh raportesh vlerësimi, por sipas njohurive tona, këto janë kryesisht vlerësime " procesore " që përfshijnë auditime të aktiviteteve nëpërmjet ekzaminimit të dokumenteve të brendshme, vizitave në terren dhe intervistave të thelluara me aktorë kryesorë të brendshëm dhe të jashtëm. Shembujt përfshijnë Norad (2010) dhe Asis dhe Aguinas (2012). Nga numri më i kufizuar i vlerësimeve të ndikimit, sipas njohurive tona, asnjë nuk përdor dizajne të besueshme kërkimore që mund të lejojnë identifikimin e efekteve shkakësore të programeve në mirëqenien e migrantëve ose rezultate të tjera.

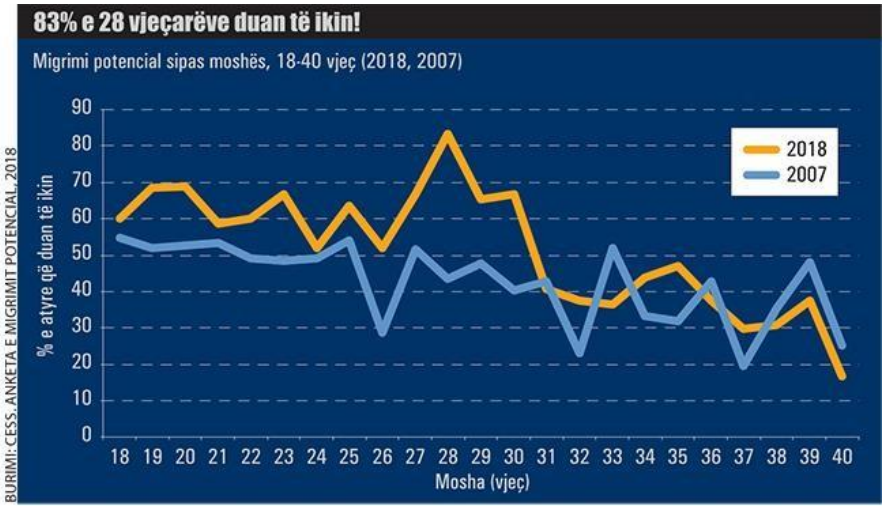

Tabela 3.

Programet e edukimit financiar për migrantët dhe familjet e tyre (qoftë para ose pas nisjes)

Për shkak të fitimeve të mëdha të pagave të mundshme kur individët migrojnë nga vendet në zhvillim në vendet e zhvilluara dhe sasive të mëdha të dërguara në shtëpi nga migrantët në formën e remitancave, familjet me origjinë migrante përballen shumë shpesh me shuma menaxhuese të parave që janë dukshëm më të mëdha se buxhetet e familjeve të atyre pa anëtarë migrantë. Kjo situatë ka ngritur shqetësime midis politikëbërësve dhe organizatave joqeveritare se vendimmarrja financiare në shtëpitë e migrantëve mund të jetë jo optimale, veçanërisht në familjet, anëtarët e të cilave kanë migruar relativisht kohët e fundit.
Ndaj u mendua si e rëndësishme nevoja për një trajnim të caktuar, propozuar nga Doi McKenzie e cila u shpreh se trajnimi mbulon planifikimin dhe menaxhimin financiar, kursimet, menaxhimin e borxhit, dërgimin dhe marrjen e remitancave dhe sigurimin e migrantëve. Trajnimi u ndoq në Indonezi dhe Tanzani nëpërmjet dy grupeve; migrantet dhe familjarët e migranteve, ku profiti në remitanca nuk kishte ndonjë ndikim thelbësor të ndryshëm në të dy grupet. Kjo na con të mendojmë se studimi nxjerrë në pah komplementaritetin e trajnimit si për migrantët ashtu edhe për anëtarët e familjes.

Politikat e të drejtave për migruesit

Konventa Ndërkombëtare e Kombeve të Bashkuara për mbrojtjen e të drejtave të të gjithë puntorëve migrantë dhe të anëtarëve të familjeve të tyre (The United Nations International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families, ose CMW), përcakton një set të strukturuar mbi të drejtat civile, politike, ekonomike, dhe sociale për emigrantet. Pavarësisht se kjo konvente tashmë është në zbatim ajo mbetet më pak e ratifikuara ndër konventat e tjera të ndërmarra për shtetet e Evropës. Është kjo konventë ajo e cila mundëson shumicën e zbatimit të të drejtave të gjithë emigranteve por kerkesa për paga më të larta kufizon përmbajtjen e kësaj konvente.
Për emigrantet ekziston një pagë minimale detyruese për kufizimin e migrimit si proces global, kjo për faktin se në qoftëse paga do të rritej të ardhurat për emigrantet dhe familjaret e tyre do të rriteshin ndjeshëm duke shkaktuar një stimul në anëtarët e familjeve të migruesëve. Kjo do të sillte një ulje të ndjeshme të balancave demografike të tërësisë territoriale të një shteti, gje që nuk do të ishte e aprovueshme.

Aksesimi financiar për migruesit dhe familjet e tyre

Sigurimi i të ardhurave për të cilen mbesin në vendin e origjinës kërkon një shërbim transaksionesh të besueshëm nga bemigrantet. Faktiv që bpërqindjet e larta të familjeve transnacionale përdorin tashmë shërbimet e remitancave do të thotë gjithashtu se mund të jetë praktikisht e mundshme që ndërhyrjet e aksesit financiar të lidhen në një farë mënyre me shërbimet e dërgesave të emigrantëve. Një shembull do të ishin ofertat e llogarive të kursimit duke përmbushur kështu një nga objektivat politik mbi nivelin e rritjes së kursimit pikërisht në këto familje që marin termin " familje transnacionale ". Nxitja e kursimeve në vendet e origjinës së migrantëve duke inkurajuar migrantët që të dërgojnë drejtpërdrejt në llogaritë e kursimeve të marrësve të remitancave do të ishte shumë më pak efektive në krahasim me ndërhyrjet që përmirësonin dhe inkurajonin monitorimin dhe kontrollin e migrantëve mbi kursimet në vendin e origjinës.

Politikat për të inkurajuar shoqatat e dërgesave komunale dhe ato të qytetit

Një shoqatë e qytetit të origjinës (A home - town association , HTA) përbëhet nga një grup migrantësh nga i njëjti komunitet në vendin e origjinës së migrantëve. Shpesh, këto shoqata janë krijuar në mënyrë spontane nga migrantët si një mënyrë për t'u shoqëruar me njëri-tjetrin, për të ofruar shërbime për të ardhurit e rinj dhe për të punuar së bashku për të zbatuar projekte sociale në komunitetin e tyre. HTA-te mund të kenë efekte pozitive në ofrimin e infrastrukturës lokale, duke ndihmuar në zbutjen e shqetësimeve se remitancat kolektive thjeshtë mund të zëvendësojnë financat publike ose të përfundojnë duke u shpenzuar në projekte që kanë ndikime më të kufizuara zhvillimore për komunitetet e tyre vendase. Qeveria në rastin e këtyre shoqatave inkurajon vazhdimin e aktiviteteve të tyre, duke mos harruar një shëmbull konkret që ka të bëj me Francën në vitet 2013, e cila shprehu qëndrimin e saj detyrues ndaj krijimit të këtyre shoqatave.

Politikat direktuar migranteve të rikthyer

Duke pasur parasysh përfitimet e mëdha të pritshme të të ardhurave me të cilat përballen shumica e migrantëve ndërkombëtarë kur krahasojnë punën jashtë vendit me punën në vendin e tyre, qëndrimi jashtë vendit mund të jetë opsioni më i mirë privatisht për shumë migrantë. Megjithatë, shumë migrantë kthehen. Kjo situatë është më e dukshme për programet e punëtorëve të përkohshëm, të cilat kërkojnë që punëtorët të kthehen në fund të një periudhe të caktuar, dhe vendet pranuese të migrantëve përdorin një sërë politikash për të siguruar që këta punëtorë të kthehen. Megjithatë, normat e kthimit mund të jenë gjithashtu mjaft të larta për migrantët që nuk marrin pjesë në programe të përkohshme.
Shumë migrantë po zgjedhin nëse do të kthehen apo do të qëndrojnë jashtë vendit dhe me sa duket bëjnë atë që ata mendojnë se është zgjidhja më e mirë për ta.

Ekzistojnë tre lloje të gjera politikash që ndërveprojnë me këto vendime. E para janë politikat që synojnë të heqin barrierat rregullatore, burokratike dhe informative që pengojnë individët që mund të duan të kthehen ta bëjnë këtë ose të jenë aq produktivë sa mund të jenë pas kthimit. E dyta janë politikat që synojnë të inkurajojnë njerëzit të kthehen, të cilët përndryshe do të zgjidhnin të mos ktheheshin duke ndryshuar stimujt financiarë dhe të tjerë për vendimin e tyre për kthimin. E treta janë politikat që fokusohen në bërjen e migrantëve të kthyer më produktivë dhe riintegrimin më të lehtë për migrantët kur ata kthehen.

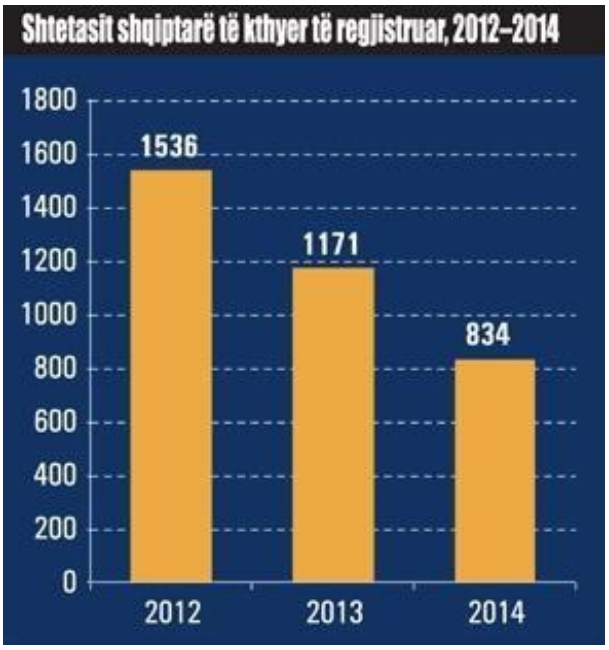

Konkluzione

Dëshmitë e deritanishme vijnë kryesisht nga disa studime të rasteve specifike dhe nevojiten më shumë kërkime për të shqyrtuar gjeneralizimin e këtyre rezultateve. Megjithatë, provat paraprake sugjerojnë disa fusha të suksesit të politikave: marrëveshjet dypalëshe të migracionit për migracionin sezonal me punëtorët të cilët kanë pak mundësi të tjera migrimi; zhvillimi i produkteve të reja të kursimeve për migrantët që u mundësojnë atyre një vkontroll mbi mënyrën se si përdoren këto para; përpjekjet për të ofruar edukim financiar për migrantët dhe familjet e tyre. Në disa fusha të tjera, ka prova sugjestive, të cilat kombinohen me teorinë, ofrojnë një arsyetim për veprim politik: përpjekjet për të ulur koston e remitancave, për të ulur koston e një pasaporte, për të siguruar shtetësi të dyfishtë dhe për të hequr barrierat e daljes nga migrimi. Së fundi, kërkimet ekzistuese sugjerojnë arsye për të qenë të kujdesshëm në lidhje me disa lloje vtë vtjera politikash; zbatimi i të drejtave të forta për migrantët, të tilla si pagat minimale të larta, i bën disa migrantë më mirë, por me koston e reduktimit të mundësisë për të migruar për të tjerët. Në mënyrë të ngjashme, programet e integrimit që ofrojnë trajnime gjuhësore dhe ndihmë për kërkimin e punës për migrantët mund të kenë efekte pozitive, por me kosto relativisht të larta.
Megjithatë, ka shumë lloje programesh për të cilat e vetmja dëshmi ekzistuese është kryesisht studimi i rastit ose vlerësimi i procesit në rastin më të mirë, pa marrë parasysh një kundërfakt. Ky është veçanërisht rasti për një gamë të madhe programesh të migrimit të kthimit, por është gjithashtu e vërtetë për politikat e njohura, si p.sh. fondet e përputhshme për të nxitur remitancat e vjetra komunale.
Prandaj, ekziston një nevojë e madhe për kërkime për të ofruar dëshmi më të mira për shumë prej këtyre politikave të migracionit për të siguruar që ato mund të rrisin ndikimet zhvillimore të migracionit ndërkombëtar.

Rekomandime;

Nisur nga situata e përshkruar më sipër arrijmë në konkluzione se individë të ndryshëm në botë dhe në Shqipëri, te cilët nderrmarrin hapin e rendesishëm për migrimin ndërkombetarë, mund të konsiderohen si persona jot ë informuar siç duhet .
Në mbëeshtetje të këtij vrojtimi rekomandoj si vijon për situatën;

1) Fillimisht vlen të theksohet se politikat janë efikase, por duhet tu kushtohet pak më tepër vëmëndje nga institucionet në pushtet.
2) Sygjoj suvencionimin në vlerë monetare të shoqatave që meren me mbarëvajtjen e procesit të informimit mbi emigracionin.
3) Përpara se të meret vendimarrja në lidhje me emigracionin, me vënd do të ishte njohja fillimisht me politikat para nisjes.
4) Krijimi i disa qendrave të posatçme mbi informimin e kryesisht të të rinjve për rrugëtimin që vendosin të ndërmarrin, duke ofruar mundesi konsultimesh mbi vendet e punesimit, politikat zbatuese dhe sygjerime përkatese.

Shënime ;

(1) David McKenzie (autori korrespondues) është një ekonomist kryesor në Grupin e Kërkimit dhe Zhvillimit të Zhvillimit të Bankës Botërore për Zhvillimin Financiar dhe Sektorin Privat;
(2) Dean Yang është profesor i asociuar në Departamentin e Ekonomisë, Universiteti i Miçiganit. Të gjitha pikëpamjet e shprehura në këtë punim janë të autorëve dhe nuk përfaqësojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e Bankës Botërore ose të Universitetit të Miçiganit.
(3) Shumat janë të shprehura në dollarë amerikanë konstante të vitit 2011 dhe me burim nga Treguesit e Zhvillimit Botëror, siç raportohet në Clemens dhe McKenzie (2014). Clemens dhe McKenzie (2014) vërejnë se pjesa më e madhe e kësaj rritjeje të remitancave ka të ngjarë të reflektojë ndryshime në matje dhe jo rritje të vërtetë.
(4) http://esa.un.org/unmigration/documents/The_number_of_international_migrants.pd
(5) http://www.unhcr.org/pages/49c3646cfe.html
(6) http://www.ilo.org/dyn/migpractice/migmain.showPractice?p_lang=en&p_practice_id=26
(7) http://www.talentcorp.com.my/malaysians-abroad/returning-expert-programme//

Biblografia

https://www.jstor.org/stable/3986417
Giuseppe Gesano, & Salvatore Strozza. (2011). Foreign migrations and population aging in Italy. *Genus*, *67*(3), 83–104.

Woolcock, Michael, and Deepa Narayan. "Social Capital: Implications for Development Theory, Research, and Policy." *The World Bank Research Observer*, vol. 15, no. 2, Oxford University Press, 2000, pp. 225–49, http://www.jstor.org/stable/3986417.

Chamie, Joseph. "International Migration." *Great Decisions*, Foreign Policy Association, 2016, pp. 35–50, http://www.jstor.org/stable/44214820.

Meyers, Eytan. "Theories of International Immigration Policy-A Comparative Analysis." *The International Migration Review*, vol. 34, no. 4, [Center for Migration Studies of New York, Inc., Wiley], 2000, pp. 1245–82, https://doi.org/10.2307/2675981.

Boyd, Monica. "Family and Personal Networks in International Migration: Recent Developments and New Agendas." *The International Migration Review*, vol. 23, no. 3, [Center for Migration Studies of New York, Inc., Wiley], 1989, pp. 638–70, https://doi.org/10.2307/2546433.

Hugo, Graeme. "Environmental Concerns and International Migration." *The International Migration Review* 30, no. 1 (1996): 105–31. https://doi.org/10.2307/2547462.

McKenzie, David, and Dean Yang. "Evidence on Policies to Increase the Development Impacts of International Migration." *The World Bank Research Observer*, vol. 30, no. 2, Oxford University Press, 2015, pp. 155–92, http://www.jstor.org/stable/24582378.

Yang, Dean. "Migrant Remittances." *The Journal of Economic Perspectives* 25, no. 3 (2011): 129–51. http://www.jstor.org/stable/23049426.

Migracioni dhe integrimi i migranteve
http://www.instat.gov.al/al/temat/treguesit-demografik%C3%AB-dhe-social%C3%AB/migracioni-dhe-integrimi-i-migrant%C3%ABve/

Migracioni ne Shqipëri
http://www.instat.gov.al/media/3078/migracioni_ne_shqiperi.pdf